

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Дніпровський інститут

Затверджую:

Директор Дніпровського інституту

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

 Анатолій КРИВОНОС

“ 18 ” квітня 20 22 р.

Схвалено на засіданні

кафедри ПСИХОЛОГІЇ

Протокол № 8

Зав. кафедри Євген ШАНТИР

“ 12 ” квітня 20 22 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОФІЗІОЛОГІЯ

Спеціальності **053 «Психологія»**
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня **перший (бакалаврський) рівень**
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: **053 «Психологія»**
(шифр і назва освітньої програми)

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Шантур Євген Євгенійович, кандидат медичних наук, доцент кафедри психології

Викладач:

Шантур Євген Євгенійович, кандидат медичних наук, доцент кафедри психології

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології

Протокол від 02 вересня 2022р № 2

Завідувач кафедри *Шантур Євген Євгенійович*, к. мед. н., доцент кафедри психології

_____ *підпис*

Керівник (гарант) освітньої програми *Канюка Галина Степанівна* – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Дніпровського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

_____ *(підпис)*

Силабус перевірено

. . 20 р.

Декан

_____ *(підпис)*

Наталія КУЛІНЕНКО

Пролонговано:

на 20 /20 н.р. ( ), « » 20 р., протокол №

(підпис) *(ПБ)*

на 20 /20 н.р. ( ), « » 20 р., протокол №

(підпис) *(ПБ)*

на 20 /20 н.р. ( ), « » 20 р., протокол №

(підпис) *(ПБ)*

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психофізіологія»

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
Психологія	Перший (бакалаврський) рівень	Денна/заочна	1	1	3,5

Викладач навчальної дисципліни	Шантир Євген Євгенійович, кандидат медичних наук, доцент кафедри психології
--------------------------------	---

Короткий ОПИС навчальної дисципліни	Психофізіологія як фундаментальна дисципліна є, насамперед, природничою гілкою психологічних знань. Мета викладання дисципліни полягає у знайомстві здобувачів вищої освіти з сучасним розвитком уявлень про фізіологічні механізми психічної діяльності та поведінки людини. Після освоєння курсу «Психофізіологія», здобувані зможуть на практиці використовувати теоретичні та практичні знання при аналізі психологічних даних та у науково-дослідницькій роботі.
-------------------------------------	---

Мета навчальної дисципліни	Метою цього учбового курсу є допомогти здобувачам вищої освіти засвоїти теоретичні, методичні і практичні підходи до вивчення психофізіології людини. Надати знання про стан і закономірності функціонування й розвитку психіки та нейрофізіологічних процесів мозку.
----------------------------	---

Мова викладання	Українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Обсяг, кредити ЄКТС
Денна форма	22	28	55	105
Заочна форма	8	4	93	105

Зв'язок з програмними результатами навчання

Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:
ПРН302	Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
ПРН303	Ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування і розвитку психічних явищ.
ПРНК01	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань, в тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРНУ06	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ПРНА04	Вживати ефективних заходів збереження здоров'я (власного й навколишніх) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Результати навчання			
Символ ПРИ	Після успішного завершення курсу цієї навчальної здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРИ
ПРИЗ 02 ПРИЗ 03 ПРНК01	Мати уявлення про місце психофізіологічного знання в системі наук	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація
ПРН301	Знати визначення основних категорій психофізіології	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація
ПРН302 ПРН303 ПРНУ06	Розуміти закономірності умовнорефлекторної діяльності	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація
ПРИЗ 02 ПРИЗ 03 ПРНК01	Знати психофізіологічні механізми пізнавальних процесів та функціональних станів	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація
ПРИЗ 03 ПРНК01	Аналізувати психофізіологічні основи свідомого та несвідомого; потреб, мотивацій та емоцій.	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація
ПРИЗ 02 ПРИЗ 03 ПРНУ06 ПРНА04	Розуміти психофізіологічні наслідки алкоголізму та наркоманії	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація
ПРНУ06 ПРНК01	Мати навички аналізу поведінки людини з погляду дослідження її психофізіологічних реакцій	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація
ПРИЗ 03 ПРНУ06	Уміти використовувати засвоєні знання у своїй професійній діяльності	Лекції, семінари, самостійне навчання Індивідуальна робота під керівництвом викладача	Усна презентація

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, год. (денна ф/н)
Тема 1.	Предмет і задачі психофізіології. Історія та сучасність психофізіології.	ПРИЗ 02 ПРИЗ 03 ПРНК01	2/2/5 (денна ф/н) -/-/8 (заочна ф/н)
Тема 2.	Системні основи психофізіології. Теорія функціональних систем.	ПРИЗ 02 ПРИЗ 03	2/2/5 (денна ф/н) 1/1/9 (заочна ф/н)

Тема 3.	Мозок та психіка. Закономірності вищої нервової діяльності (умовно-рефлекторної).	ПРИЗ 02 ПРИЗ 03 ПРНУ06	2/2/5 (денна ф/н) 1/1/8 (заочна ф/н)
Тема 4.	Поняття про рефлекси. Механізми формування умовних та безумовних рефлексів.	ПРИЗ 02 ПРИЗ 03 ПРНУ06	2/2/5 (денна ф/н) -/-/8 (заочна ф/н)
Тема 5.	Психофізіологія відчуття (сенсорних систем) та сприйняття.	ПРИЗ 02 ПРИЗ 03 ПРНК01	2/4/5 (денна ф/н) 1/-/8 (заочна ф/н)
Тема 6.	Психофізіологія уваги та пам'яті.	ПРИЗ 02 ПРИЗ 03 ПРНК01	2/4/5 (денна ф/н) 1/-/9 (заочна ф/н)
Тема 7.	Психофізіологія мислення (інтелекту) і мовлення.	ПРИЗ 02 ПРИЗ 03 ПРНУ06	2/2/5 (денна ф/н) 1/-/9 (заочна ф/н)
Тема 8.	Психофізіологія свідомого та несвідомого.	ПРИЗ 03 ПРНА04 ПРНК01	2/2/5 (денна ф/н) 1/-/9 (заочна ф/н)
Тема 9.	Психофізіологія потреб, мотивацій та емоцій.	ПРИЗ 02 ПРНУ06 ПРНА04 ПРНК01	2/2/5 (денна ф/н) 1/1/9 (заочна ф/н)
Тема 10.	Психофізіологія функціональних станів (стресу, адаптації, сну та активності).	ПРИЗ 02 ПРНА04 ПРНК01	2/4/5 (денна ф/н) -/-/8 (заочна ф/н)
Тема 11	Психофізіологія алкоголізму та наркоманії.	ПРИЗ 02 ПРНУ06 ПРНА04	2/2/5 (денна ф/н) 1/1/8 (заочна ф/н)

- 1) Александров Ю.И. Психофизиология. Учебник для вузов. - 3-е изд., доп. И перераб. - СПб.: Питер, 2006. - 464 с.
- 2) Годлевский Л.М., Лобасюк Б.А. Физиология сенсорных систем. - Одесса: ХГЭУ, 2002. - 44с.
- 3) Данилова Н.Н. Психофизиология. -М.: Аспект Пресс, 2000. - 373 с.
- 4) Ильин Е.П. Дифференциальная психофизиология мужчины и женщины. - СПб.: Питер, 2003. - 544 с.
- 5) Ильин Е.П. Дифференциальная психофизиология. - СПб.: Питер, 200Е - 464 с.
- 6) Ильин Е. И. Психофизиология состояний человека. — СПб.: Питер, 2005. — 412с
- 7) Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності. - К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. - 400 с.
- 8) Лекции по общей психологии / А.Р. Лурия. - СПб.: Питер, 2004. - 320 с.
- 9) Лісовенко А.Ф. Психофізіологія: методичні рекомендації (для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології). Одеса: Фенікс, 2021. - 40 с.
- 10) Лісовенко А.Ф., Форманюк Ю.В. Психофізіолого-генетичні та нейропсихологічні основи задрості // Габітус, Випуск 22. - Одеса, 2021.
- 11) Лобасюк Б. А. Компьютерная электрокортикография и электроэнцефалография. - Одесса: ХГЭУ, 2002. - 51 с.
- 12) Лобасюк Б.А. Нейробиология поведения. - Одесса: ХГЭУ, 2002. - 173 с.
- 13) Лобасюк Б.А. Память. - Одесса: ХГЭУ, 2002. - 28 с.
- 14) Людина: Навчальний посібник з анатомії та фізіології / Наук. пер. з англ. - Львів: БаК, 2002. - 240 с.
- 15) Макарчук, М. Ю., Куценко, Т. В., Кравченко В.І., Данилов С.А. Психофізіологія: навчальний посібник / М. Ю. Макарчук, Т. В. Куценко, В.І. Кравченко, С.А.Данилов - К. : ООО «Інтерсервіс», 2011,- 329 с.

- 16) Малый практикум по физиологии человека и животных / А.С. Батуев, Н.П. Никитина, В.Л. Журавлев, Н.Н. Соколова; Под ред. А.С. Батуева. - СПб.: Изд-во С.-Петербургского ун-та, 2001. - 348 с.
- 17) Марютина Т.М., Ермолаев О.Ю. Введение в психофизиологию. - М.: МПСИ: Флинта, 2002. - 400 с.
- 18) «Мозг прирученный: Что делает нас людьми? / Брюс Гуд»: Альпина Паблишер - Москва, 2015.
- 19) Немов Р.С. Психологія. - У 3-х кн., Кн. 1: Загальні основи психології; Пер. з рос. - Рівне: Вертекс, 2002. - 576 с.
- 20) Николаева Е.И. Психофизиология: Психофизиологическая физиология с основами физиологической психологии. -М.: ПЭР СЭ, Логос, 2003. - 544 с.
- 21) Психологія / Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; За ред. Ю.Л. Трофімова. - К.: Либідь, 2001. - 560 с.
- 22) Чайченко Г.М., Цибенко В.О., Сокур В.Д. Фізіологія людини і тварин: За ред. В.О. Цибенка. - К.: Вища пік., 2003. - 463 с.
- 23) John L. Andreassi Psychophysiology: Human Behavior and Physiological Response. / Psychology Press, 2007. - 575 p.

Електронні ресурси:

	<p>1. Архив психологической учебной и научной литературы My Word.ru [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://psvlib.mvword.ru/index.php?automodule=downloads - Название с</p>
	<p>экрана.</p> <p>2. «Антистресс» [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://marks.on.ufanet.ru - Название с экрана.</p> <p>3. Библиотека с книгами по психологии [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://psychologylib.ru/books/index.shtml - Название с экрана.</p> <p>4. Загальна психологія - Максименко С.Д. [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://studentbooks.com.ua/content/view/1264/1/ - Назва з екрану.</p> <p>5. Психофизиология. Книги. [Электронный ресурс] - Режим доступа: https://www.koob.ru/psvchophysiology/ - Название с экрана.</p> <p>6. «Психея» [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://www.psycheya.ru - Название с экрана.</p> <p>7. Психологическая библиотека ВООКАР [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://www.bookap.info/ - Название с экрана.</p> <p>8. Психологическая библиотека Киевского Фонда содействия развитию психической культуры PSYLIB = Самопознание и саморазвитие [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://psylib.kiev.ua/ - Название с экрана.</p>

Дотримання вимог академічної доброчесності	<p>Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <p>самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок,</p>
--	--

	<p>тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennva-pro-dotrimannva-akademichnoii-dobrochesnosti-v-nu-ovua</p>
• виконання письмових індивідуальних завдань, рефератів, контрольних робіт	15
• опитування на семінарських заняттях	10
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50
• письмова компонента	25
• усна компонента	25

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Вимоги викладача: вимоги до відвідування занять	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою. Підготовка рефератів та доповідей за темами навчальної дисципліни. Поведінка в аудиторії повинна відповідати загальним вимогам ділової та наукової етики.
---	---